

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (Good Agricultural Practice : GAP)

การ

พัฒนาการเกษตรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลและเป็นยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อส่งเสริมการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐาน เป็นที่ต้องการของตลาด ลดเงื่อนไขการกีดกันทางการค้าด้านสุขอนามัยพืช เกษตรกรผู้ผลิตมีคุณภาพชีวิตที่ดี จากการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามระบบมาตรฐาน GAP โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมดำเนินการกับกรมวิชาการเกษตร สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมการข้าว กรมประมง กรมปศุสัตว์ และกรมหม่อนไหม

บทบาทของกรมส่งเสริมการเกษตร

จัดทำโครงการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ และรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

- พัฒนาเจ้าหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเกษตรกรเข้าสู่มาตรฐาน GAP จำนวน 449 คน (ร้อยละ 113)
- อบรมเกษตรกร ตามระบบมาตรฐาน GAP จำนวน 15,006 ราย (ร้อยละ 100.04)
- ติดตาม/แนะนำ และตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นตามระบบมาตรฐาน GAP จำนวน 15,003 ราย (ร้อยละ 100.02)
- สนับสนุนพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ขั้นต้น จำนวน 15,002 ราย (ร้อยละ 100.01)
- อบรมเกษตรกร หลักสูตร GAP อาสา จำนวน 889 ราย (ร้อยละ 100.79)
- นำร่องจุดบริหารจัดการสารตกค้างในพืชผลเกษตร GAP จำนวน 76 จุด (ร้อยละ 100)

ปี 2563 อยู่ระหว่างดำเนินงานโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 15,000 ราย ที่ผลิตพืช (ยกเว้น ข้าว) ในพื้นที่ส่งเสริมแบบแปลงใหญ่ และพื้นที่ที่มีศักยภาพ

กำกับและตรวจสอบข้อมูล : นางสาวประพิศพรรณ อนุพันธ์
รวบรวมข้อมูลและจัดทำ : นางสาวนสรพรรณ อุปลัมภ์
กลุ่มคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร
โทร. 0 2940 6127

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>1. การพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐาน GAP เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล ด้านการสร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ผลิต ผู้บริโภคมีความปลอดภัย และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก</p> <p>2. เกษตรกรสามารถผลิตพืชอย่างมีระบบ ทำให้ลดต้นทุนในการผลิต สามารถป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้อง ผู้ผลิตมีความปลอดภัย</p> <p>3. ผลผลิตได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและมีคุณภาพ ปลอดภัยจากการปนเปื้อนจากสารเคมี จุลินทรีย์และศัตรูพืช เป็นที่ต้องการตลาด</p> <p>4. ระบบการผลิตตามแนวทาง GAP เป็นระบบการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความสมดุลทางธรรมชาติ ช่วยให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร</p>	<p>1. เจ้าหน้าที่ที่มีภารกิจมากทำให้ตรวจประเมินแปลงไม่ทันตามกำหนดเวลา และบางส่วนขาดประสบการณ์ ความรู้และความเข้าใจด้าน GAP ในเชิงลึก มีปัญหาในการติดตามแนะนำให้คำปรึกษาและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น</p> <p>2. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความรู้เรื่องการผลิตตามแนวทาง GAP มีความเคยชินกับการทำการเกษตรแบบเดิมๆ คิดว่าการทำ GAP มีความยุ่งยากและไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดการผลิตพืชครบ 8 ข้อ เช่น การบันทึกข้อมูล พื้นที่ปลูก ขาดกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ฯลฯ และขาดแรงจูงใจด้านราคา</p> <p>3. ตลาดจำหน่ายผลผลิตที่มีใบรับรอง(Q) ยังมีน้อย ราคาผลผลิตไม่แตกต่างจากพืชทั่วไป</p> <p>4. ระบบการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP ของทางราชการล่าช้า เข้าตรวจแปลงไม่ทันทำให้เก็บเกี่ยวผลผลิตไปก่อนจึงไม่สามารถรับรองแปลงได้</p> <p>5. ระบบโปรแกรมฐานข้อมูลของกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และกรมการข้าว ยังไม่เชื่อมโยงกัน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความก้าวหน้า ผลงานจากระบบได้</p>	<p>1. จัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ในด้านต่างๆ เช่น ความรู้ ภูมิศาสตร์ 9001-2556 GAP แบบเดี่ยวและกลุ่ม จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในจังหวัด และศึกษาดูงาน เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP และเตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่รุ่นใหม่ ให้ความรู้ด้านการปฏิบัติตามเกษตรที่ดีขั้นพื้นฐานและการปฏิบัติตามเกษตรที่ดีและเหมาะสม (Pre-GAP/GAP พืช)</p> <p>2. จัดอบรมเกษตรกรให้เห็นถึงความสำคัญของระบบ GAP จัดศึกษาดูงาน ประกวดหมู่บ้าน GAP และจัดทำแปลงเรียนรู้</p> <p>3. ส่งเสริมช่องทางการตลาดสำหรับสินค้า GAP ให้มีหลากหลายในพื้นที่ และประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับซื้อเห็นความสำคัญของสินค้า GAP จัดตั้งศูนย์ต้นแบบการผลิตพืช GAP เพื่อเป็นสถานที่ดูงานและจำหน่ายสินค้าและสร้างเครือข่ายทางการตลาด</p> <p>4. ตั้งคณะทำงานตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นระดับอำเภอ และให้อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ช่วยตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นร่วมกับเจ้าหน้าที่เพื่อให้ทันเวลาและเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครเป็นผู้ช่วยที่ปรึกษาและเป็นที่ปรึกษากลุ่มเกษตรกร, สหกรณ์การเกษตร ด้าน GAP และเตรียมความพร้อมเกษตรกรรายใหม่เป็นผู้ช่วยที่ปรึกษาอาสาสมัคร GAP</p> <p>5. ปรับปรุงโปรแกรมฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานให้เป็นระบบเดียวกัน สามารถเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อความสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่</p>